

The Impact of Strategic Cost Management and Participation on Performance of Companies in Amata Nakorn Industrial Estate Chon Buri Province

Punporn Ponpitak^{1*} and Somboon Saraphat¹

¹ Department of Industrial Administration and Development, Academy of Management Sciences, Kasetsart University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: punporn.p@ku.th

ABSTRACT

The objectives of this research were to (1) study the effects of strategic cost management that affected the financial and non-financial performance of companies in the Amata Nakorn Industrial Estate, Chonburi province, (2) study the effects of engagements that affected the operational performance of organizations in the Amata Nakorn Industrial Estate, Chonburi province, and (3) study the effects of non-financial performance that affected the financial performance. Using primary data collect data form questionnaires From a sample group of accounting executives of companies in Amata Nakorn Industrial Estate Chonburi Province, 335 people, analysis of data with descriptive statistics which includes the determination of frequency, percentage, mean, standard deviation, and the analysis of data with inferential statistics which includes a multiple regression analysis. The result of the study found that the cost driver analysis of the strategic cost management affected the non-financial and financial aspects of the performance. The engagement in operation and inclusive evaluation affected the non-financial performance, and the engagement in the operation, benefits, and inclusive evaluation affected the financial performance. The non-financial aspect, customer aspect, operational process of the organization, and the learning and development aspects of the operational performance affected the financial performance at the statistical significance of 0.05.

Keywords: Strategic Cost Management, Participation, Non-Financial Performance, Financial Performance

ผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ และการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

พัฒนารณ์ พลพิทักษ์^{1*} และ สมบูรณ์ สารพัด¹

¹ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาอุตสาหกรรม สถาบันวิชาการวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: punporn.p@ku.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อผลการดำเนินงานทั้งเป็นตัวเงินและไม่ได้เป็นตัวเงินของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี (2) ศึกษาผลกระทบของการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี และ 3) ศึกษาผลกระทบของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงินที่มีผลต่อผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จำนวน 335 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่าการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน และด้านที่เป็นตัวเงิน การมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการประเมินผลร่วมกัน ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน และการมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน ด้านผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลร่วมกัน ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการทำงานในองค์กร และด้านการเรียนรู้และการเติบโต ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์, การมีส่วนร่วม, ผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงิน, ผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน

© 2023 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

การดำเนินธุรกิจย่อมมีความมุ่งหวังผลการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดกำไรสูงสุด ดังนั้นธุรกิจจึงต้องนำกลยุทธ์ต่างๆ เข้ามาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้ไปถึงเป้าหมายสูงสุด โดย Balanced Scorecard (BSC) เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์เพื่อนำไปปฏิบัติที่ต้องอาศัยการประเมิน (Measurement) เพื่อให้องค์กรเกิดความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และมุ่งเน้นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร (Alignment and focused) เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นจาก Professor Robert Kaplan อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย Harvard และ Dr. David Norton ที่ปรึกษาทางด้านการจัดการ ซึ่งทั้งสองได้ทำการศึกษาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในตลาดหุ้นของอเมริกาในปี 1987 และพบว่าองค์กรส่วนใหญ่ใช้ตัวชี้วัดด้านการเงินเป็นหลักเท่านั้น จึงได้เสนอแนวคิดในเรื่องของการประเมินผลองค์กร โดยพิจารณาตัวชี้วัดในสี่มุมมอง (Perspectives) แทนการพิจารณาเฉพาะมุมมองด้านการเงินเพียงอย่างเดียว โดย BSC ใช้มุมมองทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้ ทั้งนี้ BSC เป็นเครื่องมือที่นำมาใช้ในการปรับปรุงสมรรถภาพการทำงานขององค์กรซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานทั้งในด้านการเงิน และระบบบริหารงานภายในองค์กร การบริหารทรัพยากรบุคคลที่เป็นผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงิน ซึ่งจะช่วยให้มีการนำกลยุทธ์ขององค์กรไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม (กฤษณ์ มหาวิรุฬห์, 2546) ดังนั้น Balanced Scorecard (BSC) จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดกลยุทธ์ธุรกิจทั้งด้านการเงิน (Financial Perspective) ซึ่งเกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นของยอดขาย กำไร ลูกค้า ต้นทุน ส่วนแบ่งทางการตลาด และการลดลงของค่าใช้จ่าย และไม่ใช่ด้านการเงิน (Non-Financial

Perspective) ที่หมายถึงกระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมความต้องการของลูกค้า ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ปริมาณการขายและการผลิตที่เพิ่มขึ้น ความพึงพอใจของลูกค้าที่เพิ่มขึ้น การวิจัยตลาดเพื่อพัฒนากำลังการผลิตและผลิตภัณฑ์ และการเติบโตของส่วนแบ่งการตลาด (दनय เทียนพุม, 2545) ผลการดำเนินงานข้างต้นขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย รวมถึงความสามารถขององค์กรในการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างระดับต้นทุน เพื่อปรับปรุงตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และรักษาความได้เปรียบทางการแข่งขัน

ปัจจัยด้านการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่องค์กรสามารถเลือกใช้เพื่อเพิ่มมูลค่า หรือความพึงพอใจให้กับลูกค้าด้วยการผลิตผลิตภัณฑ์ หรือให้บริการที่มีต้นทุนต่ำ คุณภาพสูง ตลอดจนมีรูปแบบของกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ (Foster and Horngren, 1987) เพื่อผลผลิตอย่างต่อเนื่องและความเป็นเลิศในวงจรอุตสาหกรรม (Wheeler and Pany, 1990) โดยการบริหารต้นทุนเป็นฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ของฝ่ายบริหารที่ต้องใช้ข้อมูลและต้นทุนประเภทต่างๆ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาสินค้าใหม่ การเลือกตลาดและช่องทางจำหน่าย การกำหนดราคาขายและวิธีการส่งเสริมการขาย เป็นต้น สำหรับการพัฒนาการบริหารจัดการต้นทุนกลยุทธ์เริ่มต้นด้วยแนวคิดที่ว่าคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญและ จะใช้ทรัพยากรอย่างไรเพื่อให้ได้คุณภาพสูงที่สุด การเกิดขึ้นของกลยุทธ์การจัดการต้นทุน (SCM) เป็นผลมาจากการผสมผสานของ 3 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain Analysis) 2) การวิเคราะห์ตำแหน่งกลยุทธ์ (Strategic Positioning Analysis) และ 3) การวิเคราะห์ตัวผลักดันต้นทุน (Cost Driver Analysis) (Hema, 2018) นอกจากการให้ความสำคัญกับการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ เพื่อเพิ่มผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการทำงานโดยรวมขององค์กรแล้ว ยังขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำงานร่วมกันของพนักงานที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ เพื่อสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง ทำกำไรได้อย่างต่อเนื่อง และการเติบโตอย่างยั่งยืน (Sustainability) ดังนั้นองค์กรจะต้องมีการควบคุมและการประสานงานจากพนักงานในระดับต่างๆ ขององค์กรให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่แน่นอนต่างๆ ที่เพิ่มขึ้นได้

การมีส่วนร่วมในงาน เป็นอีกหนึ่งปัจจัยหนึ่งที่ทำให้พนักงานในองค์กรสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานร่วมกัน (Pearse, A. C., & Stiefel, M. (1979) เพื่อเป็นการกระตุ้นให้พนักงานเกิดความกระตือรือร้นในการทำงานร่วมกัน และเป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานได้มีส่วนร่วมคิดร่วมสร้างสรรค์ประสบการณ์ ความรู้ และทักษะการทำงานก็เป็นส่วนหนึ่งส่งผลให้พนักงานทุ่มเทแรงกายแรงใจที่จะทำงานให้กับองค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้ โดยทำให้ระบบการปฏิบัติงานของพนักงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน งานที่ปฏิบัติก็จะมีประสิทธิภาพโดยพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการทำงาน 4 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน 3) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลร่วมกัน (Chapin, 1997)

ภาคอุตสาหกรรมมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) เกือบหนึ่งในสามของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศ และมีผลิตภาพแรงงาน (Labor Productivity) สูงสุดเมื่อเทียบกับภาคเกษตรและภาคบริการ อีกทั้งยังมีสัดส่วนการส่งออกมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด และยังมีสำคัญในแง่ของ การจ้างงาน โดยหนึ่งในสี่ของแรงงานทั้งหมดมีแหล่งรายได้หลักจากการทำงานในภาคอุตสาหกรรม (ณัฐ ธารพานิช, 2562) โดยมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรมไทยในช่วงกว่า 2 ทศวรรษที่ผ่านมา (ปี 2538 - 2561) เติบโตได้ต่อเนื่องใน อัตราที่ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยประเทศเกิดใหม่โดยขยายตัวเฉลี่ย ที่ร้อยละ 3.5 ต่อปีอย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 2554 - 2561 มูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรมไทยเติบโตชะลอลงเหลือเพียง ร้อยละ 1 ต่อปี เมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาคที่เติบโตถึงร้อยละ 1.5 - 3.0 ต่อปี โดยส่วนหนึ่งเป็นผลของปัจจัยเชิงวัฏจักร อาทิ สงครามการค้า การชะลอตัวของเศรษฐกิจ โลก เป็นต้น สาขาคอุตสาหกรรมที่เป็นตัวขับเคลื่อนหลักในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคอุตสาหกรรมไทย ประกอบด้วย 6 อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ อาหาร ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ ยางและพลาสติก เคมีภัณฑ์ และปิโตรเลียม

จากข้อมูลปี 2564 มีนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทย 62 แห่ง แห่งกระจายอยู่ใน 18 จังหวัด มีพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมรวมประมาณ 183,200 ไร่ ประกอบด้วย นิคมอุตสาหกรรมที่การนิคมอุตสาหกรรม (กนอ.) ดำเนินการเอง

จำนวน 11 แห่ง และร่วมดำเนินการกับเอกชนจำนวน 48 แห่ง และนิคมอุตสาหกรรมที่กำลังพัฒนาจำนวน 3 แห่ง โดยภาคตะวันออกมีสัดส่วนพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมากที่สุดในไทย ประมาณร้อยละ 57.0 ภาคกลางร้อยละ 38.0 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 2.0 ภาคเหนือร้อยละ 2.0 และภาคใต้ร้อยละ 1.0 โดยภาคตะวันออกเป็นภาคที่มีพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมากที่สุดของไทยและได้รับความสนใจสูงสุดจากนักลงทุน จึงเป็นภาคที่มีศักยภาพในการเติบโตสูงสุดสำหรับนิคมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี เป็นหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมที่มีพื้นที่มากที่สุดของประเทศไทย ด้วยเนื้อที่ 25,000 ไร่ มีบริษัทอุตสาหกรรมตั้งอยู่ภายในนิคมอุตสาหกรรม 770 โรงงาน และมีจำนวนพนักงาน 181,879 คน (บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัดมหาชน, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ และการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารผลการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันเพื่อความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อผลการดำเนินงานทั้งเป็นตัวเงินและไม่ได้เป็นตัวเงินของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงินที่มีผลต่อผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaires) จากนั้นจะทำการรวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้อง ลงรหัสและนำข้อมูลไปวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บริษัทที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จำนวน 770 บริษัท กลุ่มตัวอย่าง คือ บริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จำนวน 770 บริษัท จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 260.869 หรือ 261 บริษัท จากนั้นผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้อยู่ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงทำให้มีข้อจำกัดในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำแบบสอบถาม โดยส่งไปยังบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาและมีความถูกต้อง ครบถ้วนและความสมบูรณ์ จำนวน 335 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 44.67 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ซึ่งเกินกว่าที่กำหนดไว้ที่ 261 บริษัท

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Closed-end Question) แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งเป็นรูปแบบคำถามที่สามารถเลือกตอบได้คำตอบเดียว และให้ตอบด้วยข้อมูลที่แท้จริง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า การวิเคราะห์ตำแหน่งกลยุทธ์ และการวิเคราะห์ตัวผลักดันต้นทุน จำนวน 32 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานร่วมกัน จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงิน ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการทำงานในองค์กร และด้านการเรียนรู้และการเติบโต จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านยอดขาย ด้านต้นทุน และด้านกำไร จำนวน 9 ข้อ

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 ส่วนที่ 4 และส่วนที่ 5 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ และกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็นระดับ มีความหมายดังนี้

1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
4	หมายถึง	เห็นด้วย
5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การแปลความหมายระดับความคิดเห็น นำไปเทียบกับเกณฑ์ขอบเขตของ ค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1986 อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์, 2550) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายความว่า เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์มีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

3.2 การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์มีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

3.3 การมีส่วนร่วมมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

3.4 การมีส่วนร่วมมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

3.5 ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงินมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้อยู่ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงทำให้มีข้อจำกัดในการเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำแบบสอบถาม โดยส่งไปยังบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ทั้งหมดเพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาและมีความถูกต้องครบถ้วนและความสมบูรณ์ จำนวน 335 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 44.67 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

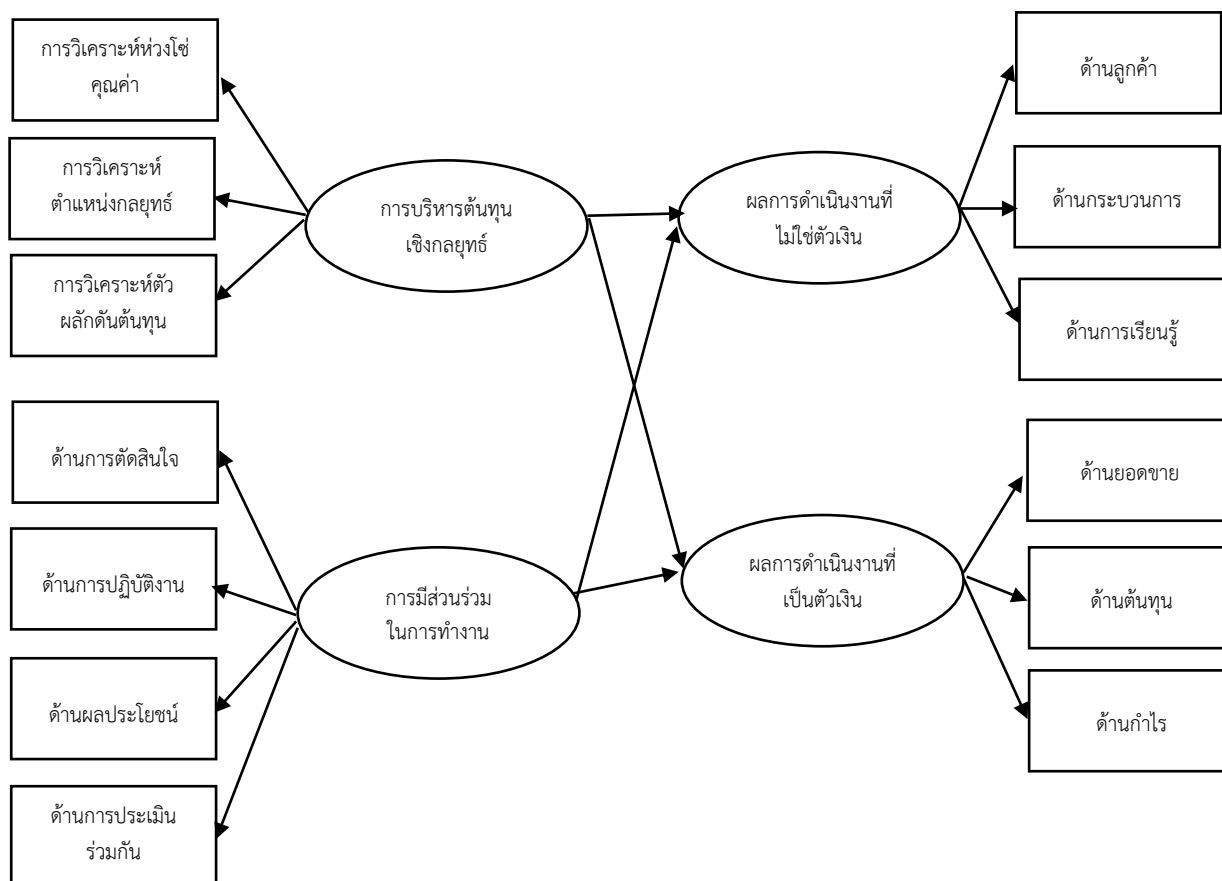
ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามที่ได้จากการสำรวจข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผลทางสถิติด้วยโปรแกรม

คอมพิวเตอร์สำเร็จรูปด้านสังคมศาสตร์สำหรับ Windows ซึ่งในการวิเคราะห์ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) และการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านผลการดำเนินงาน โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน เป็นการวิเคราะห์สมมติฐานด้วยการทดสอบปัจจัยที่มีผลของตัวแปร โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อผลการดำเนินงานทั้งเป็นตัวเงินและไม่ได้เป็นตัวเงินของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

1.1 การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์มีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดและตัวแปรตามมีค่าเท่ากับ 0.523 หมายถึง การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ร้อยละ 52.3 โดยมีค่า $Ajd R^2$ เท่ากับ 0.267 หมายความว่า การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ร้อยละ 26.7 โดยมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนายผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน โดยใช้สถิติ

ANOVA พบว่า การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน (Sig = 0.000) มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	1.856	0.221		8.382	0.000		
1. การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า	-0.042	0.066	-0.048	-0.632	0.528	0.384	2.604
2. การวิเคราะห์ตำแหน่งกลยุทธ์	0.125	0.068	0.122	1.837	0.067	0.494	2.023
3. การวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน	0.483	0.080	0.470	6.018	0.000*	0.360	2.776

SE_{est} = 0.487; Durbin-Watson = 1.604

R = 0.523; R² = 0.274; Ajd R² = 0.267; F = 41.648; df = 3; Sig = 0.000

1.2 การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์มีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดและตัวแปรตาม มีค่าเท่ากับ 0.600 หมายถึง การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ร้อยละ 60.0 โดยมีค่า Ajd R² เท่ากับ 0.354 หมายความว่า การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ร้อยละ 35.4 โดยมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนายผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน โดยการนำใช้สถิติ ANOVA พบว่า การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน (Sig = 0.000) มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	1.724	0.196		8.785	0.00		
1. การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า	0.056	0.059	0.068	0.951	0.342	0.384	2.604
2. การวิเคราะห์ตำแหน่งกลยุทธ์	0.030	0.060	0.031	0.497	0.620	0.494	2.023
3. การวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน	0.510	0.071	0.525	7.160	0.000*	0.360	2.776

SE_{est} = 0.432; Durbin-Watson = 1.605

R = 0.600; R² = 0.360; Ajd R² = 0.354; F = 62.002; df = 3; Sig = 0.000

2. ผลกระทบของการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

2.1 การมีส่วนร่วมมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดและตัวแปรตาม มีค่าเท่ากับ 0.537 หมายถึง การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ร้อยละ 53.7 โดยมีค่า Ajd R² เท่ากับ 0.279 หมายความว่า การมีส่วนร่วมมีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ร้อยละ 27.9 โดยมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว

สามารถทำนายผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน โดยใช้สถิติ ANOVA พบว่า การมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน (Sig = 0.000) และการมีส่วนร่วม ด้านการประเมินผลร่วมกัน (Sig = 0.000) มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ดังตาราง 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	1.866	0.378		4.932	0.000		
1. การตัดสินใจ	0.057	0.039	0.068	1.438	0.151	0.959	1.043
2. การปฏิบัติงาน	0.270	0.052	0.281	5.209	0.000*	0.742	1.347
3. ผลประโยชน์	0.064	0.056	0.054	1.141	0.255	0.973	1.028
4. การประเมินผลร่วมกัน	0.282	0.046	0.331	6.174	0.000*	0.751	1.332

SE_{est} = 0.483; Durbin-Watson = 1.440

R = 0.537; R² = 0.288; Adj R² = 0.279; F = 33.377; df = 4; Sig = 0.000

2.2 การมีส่วนร่วมมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดและตัวแปรตาม มีค่าเท่ากับ 0.544 หมายถึง การมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ร้อยละ 54.4 โดยมีค่า Adj R² เท่ากับ 0.287 หมายความว่า การมีส่วนร่วมมีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ร้อยละ 28.7 โดยมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนายผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน โดยใช้สถิติ ANOVA พบว่า การมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน (Sig = 0.003) การมีส่วนร่วม ด้านผลประโยชน์ (Sig = 0.000) และการมีส่วนร่วม ด้านการประเมินผลร่วมกัน (Sig = 0.000) มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ดังตาราง 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	2.420	0.387		6.262	0.000		
1. การตัดสินใจ	0.043	0.040	0.051	1.081	0.281	0.959	1.043
2. การปฏิบัติงาน	0.161	0.053	0.163	3.042	0.003*	0.742	1.347
3. ผลประโยชน์	0.169	0.057	0.139	2.961	0.003*	0.973	1.028
4. การประเมินผลร่วมกัน	0.374	0.047	0.427	8.001	0.000*	0.751	1.332

SE_{est} = 0.494; Durbin-Watson = 1.309

R = 0.544; R² = 0.296; Adj R² = 0.287; F = 34.659; df = 4; Sig = 0.000

3. ผลกระทบของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงินที่มีผลต่อการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน

ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงินมีผลเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดและตัวแปรตาม มีค่าเท่ากับ 0.746 หมายถึง ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงินมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ร้อยละ

74.6 โดยมีค่า $Ajd R^2$ เท่ากับ 0.553 หมายความว่า ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงินมีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ร้อยละ 55.3 โดยมีค่า Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว สามารถทำนายผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน โดยการใส่สถิติ ANOVA พบว่า ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ด้านลูกค้า (Sig = 0.000) ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ด้านกระบวนการทำงานในองค์กร (Sig = 0.000) และผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ด้านการเรียนรู้และการเติบโต (Sig = 0.000) มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ดังตาราง 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงินที่มีผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig	Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	0.978	0.167		5.857	0.000		
1. ลูกค้า	0.248	0.050	0.251	4.993	0.000*	0.532	1.881
2. กระบวนการทำงานในองค์กร	0.150	0.041	0.185	3.647	0.000*	0.520	1.923
3. การเรียนรู้และการเติบโต	0.359	0.034	0.457	10.665	0.000*	0.728	1.374

SE_{est} = 0.391; Durbin-Watson = 1.486

R = 0.746; R² = 0.557; $Ajd R^2$ = 0.553; F = 138.666; df = 3; Sig = 0.000

อภิปรายผล

ผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ที่มีผลต่อการดำเนินงานทั้งเป็นตัวเงินและไม่ได้เป็นตัวเงินของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนส่งผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน และด้านที่เป็นตัวเงิน จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ถ้าการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนเพิ่มขึ้น จะทำให้ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงินและด้านที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ กิจกรรมที่จะส่งผลต่อต้นทุน สอดคล้องกับวิภาดา ศุภรพันธ์ (2548) กล่าวว่า การวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน (Cost Driver Analysis) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมและส่งผลต่อต้นทุนของกิจกรรมในการดำเนินธุรกิจ เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมให้เป็นไปตามพฤติกรรมของต้นทุน ทำให้สามารถวิเคราะห์กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจกับองค์กร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระประภา ประจวบสุข (2557) ที่ศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกในประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่า การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ด้านการวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุนมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

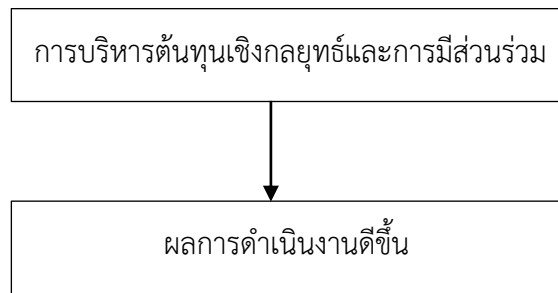
ผลกระทบของการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการประเมินผลร่วมกัน ส่งผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ถ้าการมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการประเมินผลร่วมกันเพิ่มขึ้น จะทำให้ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงินเพิ่มขึ้น และการมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน ด้านผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลร่วมกัน ส่งผลต่อการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ถ้าการมีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติงาน ด้านผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลร่วมกันเพิ่มขึ้น จะทำให้ผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการที่บุคลากรในองค์กรเข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติงาน การดำเนินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยการวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาาร่วมกัน และเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่ต้องการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับงานวิจัยของอรรถัย วาระนุช (2551) ที่ศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการมีส่วนร่วมในงานที่มีต่อคุณภาพการทำงานของนักบัญชี ธุรกิจเครื่องแต่งกายในประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในงานมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพภาพการทำงานของนักบัญชีธุรกิจเครื่องแต่งกาย โดยการมีส่วนร่วมในงานด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการได้รับผลประโยชน์มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพภาพการทำงานด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จ

ผลกระทบของผลการดำเนินงานที่ไม่ใช่ตัวเงินที่มีผลต่อผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน พบว่า ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการทำงานในองค์กร และด้านการเรียนรู้และการเติบโต ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ถ้าผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการทำงานในองค์กร และด้านการเรียนรู้และการเติบโตเพิ่มขึ้น จะทำให้ผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการดำเนินงานขององค์กรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมความต้องการของลูกค้า ประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ปริมาณการขายและการผลิตที่เพิ่มขึ้น ความพึงพอใจของลูกค้าที่เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้องค์กรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นตามมา ซึ่งสอดคล้องกับงาน Ziegenfuss (2000) ได้กล่าวอ้างถึงคำพูด ของ Kaplan and Norton ว่าในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในยุคปัจจุบัน องค์กรมีการแข่งขันกันบนพื้นฐานของสารสนเทศความสามารถขององค์กรที่จะใช้สินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้ (สินทรัพย์ที่เป็นนามธรรม) ได้กลายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากกว่าความสามารถในการใช้สินทรัพย์ทางกายภาพ ปัญหาที่มีอยู่ก็คือ ระบบการควบคุมและประเมินผลด้านการผลิตและด้านการบริหารขององค์กร ส่วนมากสร้างขึ้นเพื่อวัดผลการดำเนินงานด้านการเงินซึ่งไม่ได้วัดความก้าวหน้าขององค์กรในการบรรลุถึงวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ในระยะยาว จึงเกิดช่องว่างระหว่างการพัฒนากลยุทธ์และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ วิธีการแก้ไขก็คือ การพัฒนา BSC ซึ่งเพิ่มเติมการวัดผลการดำเนินงานเข้าไปอีก 3 ด้าน คือ ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการทำงานภายในองค์กร และด้านการเรียนรู้และการเติบโตบวกกับการวัดผลการดำเนินงานด้านการเงินเป็นระบบการวัดผลการดำเนินงาน และยังสอดคล้องกับฟูล เดเชรินทร์ (2544 อ้างถึงใน ภัชญาภรณ์ การบรรจง, 2555) กล่าวว่า การจัดทำมุมมองทางด้านลูกค้าองค์กร เพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ เพื่อให้เป็นลูกค้าขององค์กรอย่างต่อเนื่อง และยาวนาน ซึ่งจะทำให้กำไรต่อลูกค้าสูงขึ้น และมีส่วนแบ่งการตลาดที่สูงขึ้น นอกจากนี้การปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานภายในจะช่วยทำให้้องค์กรสามารถนำเสนอคุณค่าที่ลูกค้าต้องการ และช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ รวมถึงการเรียนรู้และการเติบโตขององค์กร เป็นมุมมองที่มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นมุมมองที่ให้ความสำคัญต่ออนาคตขององค์กร และถ้าขาดมุมมองนี้ไปจะทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้มุมมองด้านการเงินได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของระวิศักดิ์ กิตติราช (2561) ที่ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงิน และผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน ของอุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง” ผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงินเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรกับผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ และการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน และด้านที่เป็นตัวเงิน และการมีส่วนร่วมส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ดังนั้นสรุปได้ว่า การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ผู้บริหารใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจและบริหารต้นทุนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนและสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน นอกจากนี้้องค์กรจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการการมีส่วนร่วม เนื่องจากแนวคิดการมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงานทุกภาคส่วน และส่งผลต่อประสิทธิภาพ และความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร ทำให้องค์กรสามารถไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืนต่อไป

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จำนวน 335 คน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า 1) การบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน และด้านที่เป็นตัวเงิน 2) การมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการประเมินผลร่วมกัน ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน และการมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน ด้านผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลร่วมกัน ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน และ 3) ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงินมีผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน ของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี พบว่า ผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการทำงานในองค์กร และด้านการเรียนรู้และการเติบโต ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน ด้านที่เป็นตัวเงิน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ถ้าบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต้องการให้ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน และด้านที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้น ควรมีการเพิ่มการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ ด้านการวิเคราะห์ตัวผลิตภัณฑ์ต้นทุน โดยระดับโครงสร้างองค์กร ควรให้ความสำคัญกับการเลือกใช้เทคโนโลยีการผลิตและการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้เกิดต้นทุนในระดับโครงสร้าง เช่น จำนวนโรงงานที่เหมาะสม การให้ความสำคัญกับการทบทวน การปรับโครงสร้าง และการบังคับบัญชาให้สั้นลงเพื่อลดจำนวนการใช้ทรัพยากร ส่วนระดับการบริหาร บริษัทควรเน้นวางแผน และวิเคราะห์การบริหารกำลังการผลิตเพื่อให้ได้ใช้ประโยชน์ได้สูงสุด และให้ความสำคัญกับการทบทวน ออกแบบสินค้าเพื่อหาโอกาสในการลดต้นทุน และระดับกิจกรรมปฏิบัติการ บริษัทเน้นการวิเคราะห์ต้นทุนตามรายการกิจกรรม และให้ความสำคัญกับการเก็บข้อมูลผลลัพธ์ที่ได้จากการทำกิจกรรมแต่ละประเภทเพื่อนำมาวัดความสามารถในการบริหารกิจกรรม

1.2 ถ้าบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต้องการให้ผลการดำเนินงานด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน และด้านที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้น ควรมีการเพิ่มการมีส่วนร่วม ด้านการปฏิบัติงาน โดยการให้พนักงานมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูลเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาจากการทำงาน ส่วนด้านผลประโยชน์ ผู้บริหารระดับสูงควรกล่าวคำชมเชยบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่เสมอ และสนับสนุนการทำงานเป็นทีม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน รวมถึงมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อปรับขึ้นเงินเดือนหรือโบนัส และด้านการประเมินผลร่วมกันควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้บริหารเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวคิดจากผลการปฏิบัติงาน

1.3 ถ้าบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ต้องการให้ผลการดำเนินงานด้านที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้น ควรมีการเพิ่มผลการดำเนินงาน ด้านที่ไม่ใช่ตัวเงิน โดยด้านลูกค้า บริษัทควรรักษาสมาชิกรายเดิมไว้ และแสวงหาลูกค้ารายใหม่อย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านกระบวนการทำงานในองค์กร บริษัทควรมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อตอบสนองลูกค้า รวมถึงการ

ส่งมอบสินค้าและการบริการให้แก่ลูกค้าได้อย่างรวดเร็วและทันเวลา และด้านการเรียนรู้และการเติบโต ควรสนับสนุนให้พนักงานมีทักษะ ความรู้และความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งงาน และมีกิจการมีเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการผลิต การบริหารงาน การสื่อสาร ที่เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด ดังนั้นการวิจัยในครั้งต่อไปหรือสำหรับผู้สนใจ ควรมีการศึกษาผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ และการมีส่วนร่วมที่มีผลต่อการดำเนินงานของบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี โดยมีการจำแนกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรม เพื่อที่จะได้ผลการวิจัยที่เฉพาะในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม และสามารถเปรียบเทียบแต่ละอุตสาหกรรมได้

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปหรือสำหรับผู้สนใจ ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ขนาดของกิจการ เทคโนโลยี และวัฒนธรรมขององค์กร เพราะอาจจะเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการบริหารต้นทุน

2.3 ในการวิจัยครั้งต่อไปหรือสำหรับผู้สนใจ ควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Survey) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารต้นทุนขององค์กร

ข้อจำกัดในการศึกษาครั้งนี้

เนื่องจากในการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ในช่วงของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองได้ จึงใช้วิธีการส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี ทั้งหมด เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จึงทำให้ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมามากกว่าที่กำหนดไว้ในการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมามีวิเคราะห์ผลการศึกษาทั้งหมด

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ มหาวิรุฬห์. (2546). แนวคิดการบริหารแบบ *Balanced Scorecard*. สืบค้น 26 ธันวาคม 2565. จาก <https://www.sar.tpad.police.go.th/downloads/dynamic/dynamic-17429332.pdf>.
- จิรประภา ประจวบสุข. (2557). ผลกระทบของการบริหารต้นทุนเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกในประเทศไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 33(1), 26–35.
- ณัฐ ธารพานิช. (2562). การสร้างนวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรม. ใน *งานสัมมนาวิชาการประจำปี 2562 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ครั้งที่ 41 “นวัตกรรมพลิกโลก: การเปลี่ยนผ่านและความท้าทายของประเทศไทย” 24 มกราคม 2562* (น. 176-192). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ดนัย เทียนพุฒ. (2545). *การบริหารทรัพยากรบุคคลสู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: นาโกต้า.
- บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัดมหาชน. (2562). *รายงานประจำปี 2562*. สืบค้น 26 ธันวาคม 2565. จาก <https://investor.amata.com/th/downloads/annual-reports>.
- ภัญญาภรณ์ การบรรจง. (2555). ผลกระทบของประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้การบริหารต้นทุนสมัยใหม่ที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของธุรกิจอุตสาหกรรมอาหารในประเทศ. (ปัญหิมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ระวิศักดิ์ กิตติราช. (2561). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ผลการดำเนินงานที่ไม่เป็นตัวเงิน และผลการดำเนินงานที่เป็นตัวเงิน ของอุตสาหกรรมผลิตยางรถยนต์ ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ มข.*, 11(2), 102–123.
- วิภาดา ศุภรพันธ์. (2548). จะเปลี่ยนไปใช้ระบบ ABC ในการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์หรือไม่. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 1(2), 93-105.
- สุวิมล ติรกันันท์. (2550). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อรรถัย วาระนุช. (2551). ผลกระทบของการมีส่วนร่วมในงานที่มีต่อคุณภาพการทำงานของนักบัญชี ธุรกิจเครื่องแต่งกายในประเทศไทย. (ปัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- Chapin, F. S. (1997). *Social Participation and Social Intelligence*. In *Handbook of. Research Designate Social Measurement*. New York: Longman.
- Foster, G., & Horngren, C. T. (1987). *Cost Accounting: A Managerial Emphasis*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Hema, D. (2018). Emergence of Strategic Cost Management. *Sansmaran Research Journal*, 8(2), 67–69.
- Pearse, A. C., & Stiefel, M. (1979). *Inquiry into participation: a research approach*. Geneva: United Nations Research Institute for Social Development.
- Wheeler, S., & Pany, K. (1990). Assessing the performance of analytical procedures: A best case scenario. *Accounting Review*, 7(1), 557–577.
- Ziegenfuss, D. (2000). Developing an internal auditing department balanced scorecard. *Managerial Auditing Journal*, 15(1/2), 12–19.

